

לִמְד לְשׁוֹנֵךְ

תשפ"א - 2020 האקדמיה ללשון העברית * המזכירות המדעית * בעריכת דניאל שטרית

חוטית נודדת

■ (השם המדעי: *Rhopilema nomadica*)

מדוזה זו היא הנפוצה ביותר בחופי הים התיכון של ישראל, אך מקורה באוקיינוס ההודי. הפעמון שלה פחוס ומחוספס, צבעה לבן וצריבתה חזקה. שמה מרמז על החוטים הרבים המשתלשלים מגופה באזור הזרועות.

כַּחֲלַת-שׁוּלִיִּים חֶלְקָה

■ (השם המדעי: *Rhizostoma pulmo*)

כחולת-שוליים חלקה

עד להגעת החוטית הנודדת הייתה מדוזה זו הנפוצה ביותר בחופינו, ולכן נקראה 'מדוזה מצויה'. היא בעלת מעט חוטים, פעמונה קמור וחלק, צבעה לבן עד כחלחל וצריבתה בינונית. שמה מרמז על הפס הכחול העבה בשוליה. הצירוף **כחולת-שוליים** הוא צירוף סמיכות שגרעינו שם תואר, בדומה לצירופים: יפת-עיניים, גבה-קומה.

פַּעֲמוֹנִית נִקְדָּה

■ (השם המדעי: *Phyllorhiza punctata*)

פעמונית נקודה

מדוזה זו נפוצה מאוד בחופי הים התיכון של ישראל בראשית הקיץ. מקורה בחופי אוסטרליה. צבעה שקוף-לבן עד חום וצריבתה חלשה. היא נקראת על שם הנקודות הלבנות על הפעמון שלה.

זֶר-פְּרָחִים יַם-סוּפִי

■ (השם המדעי: *Cotylorhiza erythraea*)

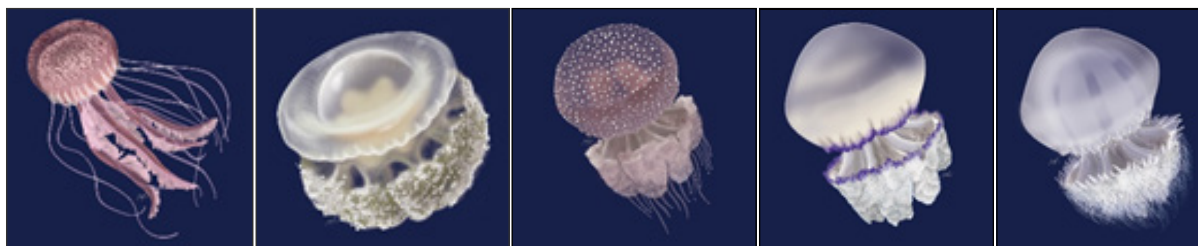
מדוזה קטנה ונדירה, שהגיעה לחופי הים התיכון של ישראל דרך תעלת סואץ בשנת 2012, ומאז החלה להתבסס בהם. פעמונה קעור, צבעה שקוף עד לבן, והיא אינה צורבת. שמה הצירוי ניתן לה על שם ה'כפתורים' הלבנים על זרועותיה הדומים לזר פרחים.

שֵׁטֶט אַרְגָּמְנִית

■ (השם המדעי: *Pelagia noctiluca*)

שיטת ארגמנית

מדוזה קטנה ונדירה מאוד בחופי הים התיכון של ישראל המופיעה כאן רק בסערות חורף גדולות, נפוצה במערב הים התיכון, בים סוף, באוקיינוס האטלנטי ובאזורים חמים באוקיינוס השקט. שם הלואי המדעי *noctiluca* פירושו 'זוהרת בלילה', ואכן מדוזה זו מסוגלת לייצר אור. היא בעלת זרועות ארוכות ומעט חוטים הצורבים צריבה חזקה. צבעה ורוד מנומר עד חום, ועליו מרמז שמה.

שֵׁטֶט אַרְגָּמְנִית

זֶר-פְּרָחִים יַם-סוּפִי

פַּעֲמוֹנִית נִקְדָּה

כַּחֲלַת-שׁוּלִיִּים חֶלְקָה

חוטית נודדת

בעלונים אלו מבחר שמות של מדוזות ומסרקניות שאושרו במליאת האקדמיה (ישיבה ססז) בסיוון תש"ף (יוני 2020). תודה לוועדה למונחי זואולוגיה שהכינה את רשימת השמות ולד"ר דור אדליסט ולצוותו על המידע המפורט. איורים: ג'סיקה קורן.